

Cuprins

<i>Dilema prizonierului</i>	9
<i>Monstrul din subsol</i>	29
<i>Probleme reale și oficiale</i>	51
<i>Ascultând prin paharul de sticlă</i>	67
<i>Ce se poate vedea</i>	91
<i>Vizitatorul nedorit</i>	113
<i>Fetița din scaunul cel mare</i>	127
<i>Ani bisecți și coșmaruri</i>	141
<i>Cea mai mare teamă a lui S.Q.</i>	153
<i>Se lasă întunericul</i>	171
<i>Aranjamente, indicii și povești potrivite</i>	191
<i>Șicuri înșelătoare și trafic aglomerat</i>	213
<i>Lopeți și rendez-vous</i>	237
<i>Coduri de descifrat și indicii de găsit</i>	255
<i>Rechinul și prada lui</i>	273

<i>Comunicări secrete</i>	291
<i>Motive declarate și descoperiri neașteptate</i>	311
<i>Fereastra salvatoare</i>	333
<i>Bătălia din curte</i>	347
<i>Găleată contra servietă</i>	361
<i>Deznodământul</i>	377
<i>Proiecte și poezie</i>	401
<i>Cum se schimbă lucrurile</i>	423

Într-un oraș numit Stonetown, la etajul trei al unei case vechi din piatră cenușie, un băiat pe nume Reynie Muldoon își analiza opțiunile. Era încuiat într-o cameră extrem de călduroasă și singurul mod în care putea să scape era să ia o decizie neplăcută. Mai rău, încuiată împreună cu el în aceeași cameră – și la fel de nefericită – era o fetiță foarte voluntară, de

patru ani, pe nume Constance Contrar, care de când fuseseră închiși recitase poezii enervante ca să-și exprime supărarea. Deși avea de trei ori vârsta lui Constance și era de cincizeci de ori mai răbdător decât ea, Reynie începea să se enerveze. Trebuia să îndure și căldura din cameră, și pe fetița arțăgoasă. Constance dorea să iasă din cameră la fel de mult ca și el. Problema era cu ce preț.

— Putem să analizăm din nou opțiunile? spuse Reynie pe un ton cât putea el de răbdător. Vom ieși mai repede dacă luăm o hotărâre.

Constance zăcea pe spate cu brațele desfăcute, ca și cum se prăbușise pe nisipul unui deșert.

— Am luat deja o hotărâre, spuse ea, rotindu-și ochii albaștri către Reynie. Tu nu te-ai decis încă. Dădu la o parte un cârlionț care-i atârna pe fruntea umedă, apoi își desfăcu din nou iute brațele ca să pară tristă și nefericită. Gâfâia dramatic.

— Se presupune că suntem de acord, zise Reynie calm. Semnele de enervare o încurajau pe Constance și ea le căuta cu tot dinadinsul. Nu poți să-mi spui ce să fac și să te aștepți să procedez cum vrei tu.

— Este exact ce am făcut, spuse Constance, iar tu tragi de timp și eu mor de căldură!

— Ai putea să-ți scoți jacheta, zise Reynie, care, ca de obicei, și-o dăduse jos pe a lui când urcaseră la etaj. (Sistemul de încălzire din casa cea veche era îngrozitor de prost; la primul

etaj parcă erai într-un congelator, iar la al treilea te simțeai ca într-un cuptor.) Constance tresări și trase de nasturii de la jacheta ei de lână, mormăind „mai bine o scot“ și „o dau jos“ în timp ce o făcea. Compunea deja altă poezie, după cum își dădu seama cu tristețe Reynie. În ultima era vorba despre o „creatură plecticoasă“ pe nume Muldoon.

Reynie se întoarse și începu să se preumbe prin cameră. Ce trebuia să facă? Știa că Rhonda Kazembe – supervisorul acestui joc neplăcut – se va întoarce curând pentru a-i întreba dacă s-au hotărât. Desigur că prietenii lor Sticky și Kate, care erau încuiați într-o altă cameră pe culoar, luaseră imediat o decizie în privința echipei lor, iar acum doar îi așteptau pe Reynie și pe Constance. Cel puțin asta le spusese Rhonda când îi vizitase ultima dată. Din câte știa el, era posibil ca ea să nu fi spus adevărul, ceea ce era parte din exercițiu.

Cu siguranță nu era prima oară când una din lecții conținea un element de neprevăzut. Sub conducerea Rhondei, copiii luaseră parte la mai multe activități ciudate, menite să le trezească interesul și să-și pună în valoare calitățile neobișnuite. Trecuseră de mult zilele când învățau în săli de clasă normale – din motive de siguranță, nu puteau merge la școală –, dar orice spațiu aparte din vechea casă dărăpănată se putea transforma într-o sală de clasă și multe dintre camere chiar deveniseră. Însă era prima oară când erau încuiați în izolare și era primul exercițiu în care alegerile lor puteau avea consecințe reale și deosebit de neplăcute.

Rhonda le spusese copiilor că situația lor primejdioasă se baza pe un joc de intelect denumit Dilema Prizonierului. Sticky desigur că citise despre el și, la îndemnul Rhondei, le explicase regulile prietenilor săi.

— Există mii de variante, spusese Sticky (fără îndoială le cunoștea pe toate), dar de obicei se joacă astfel: Doi infractori sunt arestați, însă poliția nu are dovezile ca să-i condamne, astfel că pun prizonierii în camere separate și le fac aceeași propunere. Dacă un prizonier își trădează prietenul și depune mărturie împotriva lui, timp în care celălalt prizonier păstrează tăcerea, trădătorul e eliberat și partenerul lui primește o pedeapsă de zece ani de închisoare.

— S-a zis cu încrederea reciprocă, remarcase Kate.

— Dar *pot* să se susțină unul pe altul, nu? Pot amândoi să rămână tăcuți. Dar dacă o fac, atunci amândoi sunt condamnați la șase luni de închisoare pentru o infracțiune minoră. Amândoi sunt pedepsiți, deși este o pedeapsă ușoară având în vedere alternativele.

— Și dacă se trădează unul pe altul? întrebese Reynie.

— Atunci, amândoi primesc condamnări de patru ani. Nu e o soluție bună, evident, dar e mult mai bună decât zece ani. Dilema e că fiecare prizonier trebuie să aleagă să-l trădeze pe celălalt sau să tacă – fără a ști ce intenționează partenerul lui să facă.

Această a doua parte i se păruse foarte complicată lui Reynie deoarece cu cât se gândea mai mult la ea – preumblându-se în

camera încinsă –, cu atât mai convins era că el *știa*. Îi aruncă o privire lui Constance care acum se amuza scoțându-și limba și lăsând-o să atârne așa cum fac câinii când le e foarte cald.

— Constance, crezi că Rhonda a mințit când a spus că Sticky și Kate s-au hotărât așa de repede?

— Nu, spunea adevărul, zise Constance, care avea o intuiție mai bună ca a lui Reynie pentru a face astfel de descoperiri – dacă era destul de atentă. Nu puteai să te bazezi întotdeauna pe asta.

— Atunci, totul înseamnă un singur lucru.

Constance își roti ochii.

— Poate pentru tine.

— Da, pentru mine, oftă Reynie. Deși în multe privințe părea un băiat obișnuit – cu păr șaten și ochi căprui obișnuiți, o înfățișare plăcută obișnuită și neputința de a-și ține cămașa băgată în pantaloni –, Reynie nu era deloc obișnuit când trebuia să găsească soluții. Era mai bun decât mulți oameni, mai ales prieteni apropiați precum Sticky Washington sau Kate Wetherall, pe care îi cunoștea mai bine decât pe oricine. Dacă Sticky și Kate luaseră hotărârea așa de repede, atunci Reynie nu avea nicio îndoială ce decizie era. Nu era prea sigur însă cum îi va face față.

Reynie continuă să se preumbe. Dacă n-ar fi existat și consecințe reale! Dar erau cât se poate de reale, chiar dacă nu erau condamnări adevărate. Rhonda le explicase cu grijă care erau acestea:

Copiii erau împărțiți în două echipe de „prizonieri“. Dacă ambele echipe alegeau varianta A – să tacă –, atunci ambele primeau de lucru în plus la bucătărie pentru tot restul zilei. (Era destul de greu deoarece, cu tot cu familiile copiilor, erau treisprezece persoane care locuiau în casă și după fiecare masă se aduna o cantitate impresionantă de vase.) Dacă însă ambele echipe alegeau varianta B – să trădeze –, atunci ambele primeau mai mult de lucru la bucătărie pentru tot restul *săptămânii*. Și evident că ultima posibilitate era cea mai diabolică: dacă una dintre echipe alegea tăcerea, iar cealaltă alegea trădarea, atunci trădătorii scăpau basma curată, pe când ceilalți spălau *singuri* vasele o săptămână întreagă.

— Bun, deci sunt trei mese pe zi, spusese Sticky, cu o medie de treisprezece persoane la fiecare masă.

— Fără a mai socoti oalele și tigăile, le atrăsese atenția Kate.

— Și gustările, zise Reynie.

Ochii lui Sticky s-au mărit și mai mult din cauza neliniștii.

— Cu cinci zile pe săptămână...

În timp ce copiii se gândeau la aceste perspective îngrijorătoare – înainte să se înțeleagă între ei pe ascuns –, Rhonda îi condusesese în camere separate pentru a discuta opțiunile. Însă era imposibil să discuți cu Constance, care insistase de la început să aleagă varianta B. Susținuse că trădarea era singura alegere rațională fiindcă Sticky și Kate vor alege cu siguranță tot varianta B. La urma urmelor, niciuna din echipe nu ar fi riscat toată acea muncă la bucătărie fără ajutor.

Dilema prizonierului

Însă lui Reynie această strategie i se părea nu numai dezagregabilă (se putea imagina condamnându-și dușmanii să spele vase, dar pe prietenii săi, nu), însă știa, de asemenea, ce alesese cealaltă echipă – și nu era varianta B. Sticky și Kate nu se gândiseră prea mult. Dacă așa procedaseră, ar fi considerat că izolarea lui Reynie era mai rea decât a lor, că nu exista persoană mai încăpățânată decât Constance și că, dacă ar fi fost în locul lui, ar fi fost teribil de ispitiți să pună capăt chinului fiind de acord cu ea.

Dar Sticky și Kate acționaseră conform primului lor impuls. După părerea lor, alegerea potrivită era să păstreze tăcerea și se așteptau ca Reynie să facă aceeași alegere. Deși se așteptau la Constance să insiste asupra variantei B – ei bine, Reynie va găsi un mijloc să o facă să se răzgândească! Aveau foarte multă încredere în el, iar Reynie știa asta. Să-i trădeze ar fi fost și mai greu de suportat pentru ei.

Totuși, nu se putu stăpâni să ia această variantă în calcul. Rhonda le spusese că membrii echipelor trebuiau să fie de acord, iar Constance refuzase să-și schimbe decizia. Cât de mult mai rămâneau încuiați? Încă o oră? Încă două? Reynie se strâmbă și începu să meargă mai repede. Nu putea suporta să-și imagineze dezamăgirea prietenilor săi, dar Constance își dregea glasul – era pe punctul să înceapă o altă poezie energică și Reynie nu știa dacă mai putea suporta *încă una*. Să o amenințe că-i va spune Rhondei despre ascunzătoarea secretă plină cu bomboane a lui Constance? Nu, pe Constance nu o

impresionai amenințând-o și l-ar fi pedepsit rău pe Reynie dacă încerca. Ultima dată când el făcuse ceva asemănător, ea îi pusese piper pe periuța de dinți.

Constance trase adânc aer în piept și intonă:

*A fost odată un naiv ce Reynie se numea,
Că-n viață îl așteptau multe opțiuni cu fermitate el credea.
Fiindcă era cam tont
El –*

— Destul! strigă Reynie, apucându-se cu mâinile de cap. Poate că era mai bine să-și ceară iertare de la Sticky și Kate și – da, se va oferi chiar să-i ajute cu vasele. Orice, dar nu poeziile astea.

— Deci, alegem varianta B? întrebă Constance veselă. Părea extrem de mulțumită.

— De ce naiba să faceți asta? se auzi o voce metalică din senin.

Reynie și Constance tresăriră. Se crezuseră singuri – și chiar păreau să fie. Camera era goală, cu excepția mai multor rafturi înțesate cu cărți și a câtorva stive înalte de volume pe podea. Exista o fereastră mare cu arcadă, dar era închisă etanș și dincolo de geam nu se vedea decât cerul cenușiu de ianuarie.

— Ai auzit? întrebă Constance, cu ochii măriți. Sau a fost, știi tu...? Se lovi peste cap.

— Nu, am auzit și eu, îi confirmă Reynie, căutând originea întrebării. Unde ești, Kate?

— În conducta de încălzire, prostule, răspunse vocea lui Kate. În spatele clapetei. E o stivă de cărți în fața ei.

Reynie descoperi clapeta conductei în spatele unui teanc de reviste de știință care-i ajungea până la brâu. Dând repede revistele la o parte, se uită prin grilaj drept în ochii albaștri strălucitori ai lui Kate. Aceasta îi strecură briceagul militar elvețian prin grilaj.

— Dă-ne drumul! Sticky suferă puțin de claustrofobie.

Reynie se grăbi să găsească șurubelnița din briceag. Clapeta era veche și decorată, puțin ruginită, și i-a luat ceva timp să o scoată – nu era atât de îndemânatic la folosirea uneltelor precum Kate. Nu avea niciun motiv să-i fie rușine (nimeni nu se compara cu Kate când era vorba de abilitate fizică), dar totuși lui Reynie îi era rușine, căci fusese pe punctul să o trădeze în cadrul jocului și era recunoscător pentru sporovăiala ei veselă în timp ce muncea.

— Ne întrebam de ce durează atât de mult, spunea ea cu rapiditatea ei obișnuită, și în cele din urmă ne-am hotărât să venim să verificăm. M-am gândit că poate ați avut un atac de căldură, dar Sticky și-a dat seama că aveai probleme cu Constance. *A avut dreptate*, nu-i așa? Să-ți fie rușine, Constance! A fost o poezie teribil de răutăcioasă. Cu toate acestea, trebuie să recunosc că am fost curioasă ce insultă rimează cu „tont“.

— Nu o să afli niciodată, pufăi Constance, încrucișându-și brațele.

În cele din urmă, Reynie trase ventilatorul din perete și Kate sări de pe conducta de încălzire cu un rânjel triumfător, ridicând mâna pentru a bate palma. Reynie și-o ridică pe a lui – și regretă imediat. Lovitura dată de un motociclist în mers nu ar fi durut mai tare. Ocrotindu-și mâna ca pe o pasăre rănită, o privi pe Kate cum îl trăgea pe Sticky afară de pe conductă, acesta mormăind ceva cum că s-ar fi topit. A încercat de mai multe ori – mâinile lui Sticky erau așa de transpirate, că nu putea să le apuce –, însă, în cele din urmă, îl apucă de subsuori și îl trase ușor afară de pe conductă ca pe o pâine scoasă din cuptor.

Amândoi păreau că se copseseră. Conducta de încălzire era probabil încinsă. Obrajii lui Kate străluceau de la căldură, iar coada ei de păr blond era umedă și atârna ca un mop răsucit. Sticky părea că suferise și mai tare. Hainele sale ude de la transpirație atârnavă pe corpul său slăbuț; pielea sa creolă căpătase o nuanță lividă; în spatele ochelarilor săi cu ramă de metal care îi stăteau strâmb pe nas i se vedeau ochii uimiți și lucioși. Picături de sudoare străluceau ca roua pe capul său ras cu grijă.

— Încins, spuse Sticky încet. Clipi din ochi, încercând să se concentreze. Sunt încins.

— Mie-mi spui, zise Kate, care deschidea deja fereastra. Voi doi, de ce n-ați încercat să o deschideți? Ah, înțeleg, nu stă. Păi, putem să o proptim cu o carte. Se întinse după cel mai apropiat raft.

— Nu, te rog, spuse Reynie, care ținea foarte mult la cărți. (Pe când locuia la Orfelinatul din Stonetown, acestea fuseseră

deseori singurele lui prietene.) Nu i-ar face bine – și dacă cumva cade afară pe fereastră, cu siguranță se va strica.

— Bine, ai dreptate, zise Kate, uitându-se împrejur prin cameră, n-avem altceva ce putem folosi. Așteptați-mă, mă întorc imediat. Dispăru pe conducta de încălzire ca o focă ce alunecă înapoi în apă.

— Și-a lăsat găleata în cealaltă cameră, scrâșni Sticky, potrivindu-și ochelarii cu degete alunecoase și astfel mânjindu-i. Scoase o cârpă de șters din buzunarul de la cămașă. Era la fel de umedă ca un șervețel pentru bebeluși.

Lui Constance nu-i venea să creadă.

— Kate și-a părăsit prețioasa găleată?

— Conducta e strâmtă, spuse Sticky, îndesându-și resemnat cârpa la loc în buzunar. Găleata ar fi făcut prea mult zgomot și nu am vrut ca Rhonda să ne audă.

Reynie zâmbi. Își aminti de prima lor zi petrecută în această casă, cu aproape un an și jumătate în urmă. Și atunci Kate se strecurase printr-o conductă de încălzire. Și-o aminti spunându-i cum își legase găleata de picioare și o trăsese după ea. Cât de uimit fusese de relatarea ei! Era ciudat să ți-l imaginezi surprins de agilitatea lui Kate sau de faptul că ea căra o găleată roșie peste tot. Reynie se obișnuise de mult cu aceste lucruri; acum îi păreau perfect normale.

Nu a fost deloc surprins, de pildă, când Kate s-a întors din expediția ei mai repede decât le-ar fi luat altor oameni

să meargă pe hol. Apăru de pe conducta de încălzire cu un magnet mare în formă de potcoavă – unul dintre lucrurile folosite pe care le păstra în găleată – și cât ai clipi îl puse drept, proptind fereastra cu el.

— Ar trebui să țină, spuse Kate mulțumită, în timp ce un aer rece minunat intra în cameră, dar ca să fim siguri... Scoase o sfoară lungă de pescuit din buzunar și legă un capăt de magnet și pe celălalt de încheietura mâinii ei. Dacă cumva magnetul cade, nu trebuie să-l căutăm mai târziu.

Kate avu nevoie de douăzeci de secunde ca să facă toate acestea. De îndată ce termină, copiii se așezară pe podea în cerc. Era un obicei. Ori de câte ori erau singuri, țineau o adunare. Când erau numai ei între ei, copiii se considerau a fi Misterioasa Societate Benedict și în acest fel ținuseră multe adunări importante – unele în condiții extrem de dificile.

— Cum se cheamă echipa voastră? întrebă Kate, îndoindu-și picioarele în formă de covrig. Sticky și cu mine suntem Deținuții Câștigători! După ce această declarație avu parte numai de priviri uimite, ea se încruntă. Nu înțelegeți? E un joc de cuvinte – o expresie sau... Cum ai spus că se cheamă asta, Sticky, când două cuvinte sunt puse împreună?

— Un cuvânt umbrelă, zise Sticky.

— Așa e! Un cuvânt umbrelă! Ne numim Deținuții Câștigători fiindcă suntem *deținuți* – ca deținuții la închisoare – care *vor câștiga*. Kate se uită la Reynie și la Constance, așteptându-se să le vadă expresiile încântate.